

РЕШЕНИЕ

№ 2786

гр. София, 26.04.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 12 състав, в публично заседание на 12.04.2021 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Наталия Ангелова

при участието на секретаря Елена Георгиева и при участието на прокурора Емил Георгиев, като разгледа дело номер **5262** по описа за **2020** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Съдебното производство по делото е по реда на чл.203 и следващите от Административнопроцесуалния кодекс (АПК) във връзка с чл.1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди (ЗОДОВ).

В изпълнение на указания на Върховен административен съд, дадени с Решение № 2103/10.02.2020г. по адм.д. 1016/2018г., с определение №3064/24.04.2020г. по адм.д. 1654/2020г. на АССГ, производството по последното дело, образувано по искова молба от [фирма] срещу Агенция Митници, за присъждане на обезщетение за вреди от отмяната на решения на началника на Митница "А. С.", представляващи внесени суми за обезпечения по отменените решения, е разделено и са образувани отделни съдебни дела.

Така почесното адм.д. 5262/2020г. на АССГ е образувано по искова молба от "Г. Транс Л.", О. с ЕИК[ЕИК] със седалище [населено място], чрез адв. А. от САК, срещу Агенция Митници със седалище [населено място], предявена първоначално на дата 31.10.2011г. , в частта за исковата претенция за заплащане на сумата от 901,41лв., представляващи конкретни пропуснати ползи за невъзможността дружеството да се ползва от сумата по депозит в размерна 2432 лв., като пропуснатата полза е съизмерима до лихвата за периода на задържане 04.03.2008г. - 17.02.2011г. Видно от първоначалната искова молба, освен присъждане на главницата за обезщетението за причинените имуществени вреди, се претендира и законната лихва за забава, считано от датата на исковата молба за окончателното му изплащане.

Фактите, на които е основана исковата претенция не са спорни - сумата от 2432лв.

представлява внесен допълнителен размер на задължения за внос на стоки по ЕАД № Н001082 от дата 27.02.2008г., която сума първоначално била определена като депозит на датата на вноса, а впоследствие, Решение №562/07.10.2008г. на началника на Митница А. С., определил нова митническа стойност на стоките, и сумата за депозита била усвоена за погасяване на задълженията по решението и за лихви. Решението на митническия орган било отменено с Решение № 98/2011г. по адм.д. 1761/2009г. на АССГ, оставено в сила с Решение № 10485/24.08.2010г. по адм.д. 312/2010г. Вместо да се освободи събрания депозит незабавно след влизане в сила на съдебното решение, същият бил възстановен едва на дата 02.03.2011г.

По тези съображения се претендира, че на основание чл.1, ал.1 ЗОДОВ, следвало да бъде ангажирана отговорността на ответника, като претендира, че са налице всички предпоставки за това. Претендира се, че поради задържането на сумата за депозита, дружеството не е могло да се възползва от същата за дейността си и да реализира по-високи доходи от нея, което увеличение било възможно да бъде извършено най-малко със сумата от 901,41лв. , Тази сума се определя като размера на вредата, съизмерим с размера на пропуснатата печалба, но не по-малко от размера на законната лихва, изчислима по правилото на чл.86, ал.1 ЗЗД. В тази връзка адв. А. се е позовала на съдебна практика , която счита за относима към процесното дело, доколкото и в нея се разглеждал аналогичен случай. Конкретно се позовава на Решение №1182/24.01.2020г. на ВАС, Решение 156/18.12.2017г. на ВКС, по т.д. №449/2017г. по чл.290 ГПК, Решение № 281/04.10.2011г. по гр.д. №1684/2010г. на ВК, Решение № 432/27.12.2011г. по гр.д. 1380/2011г. на Ш г.о. на ВКС.

В подробни писмени бележки адв.А. аргументира също тезата си, като претендира основателност на исковата претенция изцяло, претендира присъждането на разноски, за които представи и списък -25 лв. за държавна такса, 300лв. по договор за правна защита и съдействие. В ход по същество претендира, че действително сумата за депозита била внесена преди издаването на решението, но във връзка с него ,защото веднага било направено искане за неговото възстановяване, но вместо това, било издадено процесното решение, приложено по адм.д. 1761/2009г., приложено към настоящето В решението на митническия орган, конкретно по т.4 било посочено, след влизане в сила депозитът да бъде усвоен и да бъде преведен по сметка на Агенция Митници, и в този смисъл счита, че нямало никакво съмнение, че този депозит бил внесен по повод отмененото решение.

Ответникът - Агенция Митници, чрез юрк. А., оспори изцяло исковата претенция, претендира присъждането на юрисконсултско възнаграждение.

Прокурорът - представи заключение за неоснователност на иска, в случая действително бил налице отменен акт и причинени вреди, но нямало връзка между тях, депозитът бил внесен на друго основание преди издаването на отмененото решение, по които съображения счита, че искът следвало да бъде отхвърлен от съда.

Касае се за повторно разглеждане на исковата претенция, като са приобщени приети писмени доказателства, приети по адм.д. 9503/2011г. на АССГ, образувано по първоначално предявената искова молба, съдържаща и процесния иск, също е приобщено в цялост адм. дело 1761/2009г. на АССГ, по което е разгледано оспорването на решението на митническия орган за определянето на допълнителни митнически задължения. На основание чл.226, ал.1 АПК, производството започва от първото незаконосъобразно процесуално действие, послужило като основание за

връщане на делото.

Административен съд София-град, първо отделение, 1 2-ти състав, като се запозна с доказателствата по делото, взе предвид доводите и възраженията на страните, от фактическа и правна страна приема следното:

Исковата претенция се основава на отмяната на решение № 562/ 7.10. 2008г. на началника на Митница А. С. по съдебен ред. След отмяната на ищеца е възстановен платеният депозит за обезпечаване на дължим ДДС, определен като допълнително задължение с отмененото решение - конкретно в общ размер на 2431,78лв. Претендират се имуществени вреди под формата на пропуснати ползи, в размер, равностоеен на законната лихва върху самата на депозита и за периода от датата на плащането на сумата за депозита по сметката на Митницата, до датата, на която депозитът е възстановен.

От фактическа страна се претендират компенсаторни лихви като обезщетение за имуществени вреди във формата на пропуснати ползи, се основават на следното:

1. На 27.02..2008г. с ЕАД 08 BG005102H0010823/27.02.2008г. дружеството ищец [фирма], декларира внос на стоки от Република Турция, като при извършена частична митническа проверка, от отдел МРР при А. С., отразена в протокол от същата дата, и издадено становище от отдел Тарифна политика - №22/27.02.2008г., е предложено определянето на нова митническа стойност за част от стоките, е събран паричен депозит в размер на 2432 лева, постъпили с платежно нареждане от 04.03.2008г.

2. По тази декларация с Решение № 562/07.10.2008г., издадено от началника на Митница А. С., е определено допълнително задължение за ДДС в размер на внесения депозит - 2431,78лв. Съгласно т.4 от решението, след влизането му в сила, учреденият от дружеството депозит с платежно нареждане в размер на 2432лв., "да бъде усвоен за погасяване на възникналото митническо задължение", общо в размер на 2431,78лв, както и дължимите лихви, на основание по т.5 - от решението, е определено допълнително установената сума за ДДС по митническата декларация да се вземе под отчет.

3. На стр. 43 от адм.д.1761/2009г. на АССГ, е представено платежното нареждане от 04.03.2008 г. за платената в полза на митницата сума в размер на 2432,00лв. на основание депозит по ЕАД 08 BG005102H0010823, като задължено лице е посочено дружеството ищец. Върху процесната митническа декларация (представена на л. 20 от адм.д.1761/2009г. АССГ), се съдържа вписване депозит за рег.№1208 - в графа 8 "Счетоводни данни, и МС, а в следващата графа е посочена сумата 2432 лв. и дата 04.03.2008г., а в графа 53 Контрол на получаващо митническо учреждение е вписано „Р.“ - разрешено вдигане на стоката. В писмената си защита по адм.д. 1761/2009г. АССГ, представителят на ответника е поддържал, че: "При оформянето на стоката и за да може да бъде вдигната същата, фирмата се е съгласила еи е внесла депозит в размер на 2431,78лв. за доплащане на дължимите държавни вземания, във връзка с оспорената от митническите органи стойност на стоката" - стр. 185, абзац трети.

Новата митническа стойност на част от стоките, съставляваща основание за определяне на размера на депозита - равностоеен на допълнителни задължения върху новата по-висока стойност на стоките, е определена първоначално в Становище №22/27.02.2008г. Както е посочено в решението на началника на митницата, в процедура по чл.102 от ППЗМ, са изискани допълнителни документи от фирмата вносител.

4.Ищецът е оспорил пред съда Решение № 562/07.10.2008г. на началника на Митница А. С.. Жалбата е уважена, като решението на митническия орган е отменено изцяло с Решение №98/25.11.2009г. по адм.д.1761/2009г. на АССГ, оставено в сила с Решение № 10 485/24.08.2010г. по адм.д. 312/2010г. на Върховен административен съд.

5.Ищецът признава, че сумата, внесена за обезпечение в размер на 2432лв. на дата 04.03.2008 г., му е възстановена на дата на 17.02.2011г. вейдно то представените по делото доказателства, ищецът на дата 29.07.2008г. е отправил молба да му бъде възстановен депозита и по процесната ЕАД - посочена под номер 4 от списъка, на основание ,че са представени всички документи, удостоверяващи стойността на стоките. Впоследствие е издадено отмененото решение на митническия орган.

Ищецът претендира, че вредите в размер на 901,41лв. представляват законната лихва по чл.86 ЗЗД върху внесената като депозит сума в размер на 2432лв. от дата 04.03.2008г. до 17.02.2011г. При проверка на изчислението, съдът намира, че действително сумата от 904,41лв. представлява законната лихва върху сумата от 2432,00лв. за исковия период. Съгласно чл. 86 ЗЗД, при неизпълнение на парично задължение, длъжникът дължи обезщетени ев размер на на законната лихва от деня на забавата.

Правни изводи на съда:

Предвид, че исковата претенция се основава на отменен по съответния ред административен акт, то същата е процесуално допустима по смисъла на чл.204, ал.1 АПК.

Що се касае до размера на вредите и причинно следствената връзка с отменения акт за определяне на публичното задължение, то се касае за специален случай на отговорност, в който както по националното право така и по правото на ЕС се съдържа задължение за съответния административен орган да възстанови недължимо внесената сума със съответната законна лихва.

От изложеното по фактите следва, и както не е спорно, че ищецът е предоставил парично обезпечение, равностойно на размера на допълнително установеното задължение за ДДС. Това обезпечение е прието от митническия орган без възражение, след като е вписано в клетката за счетоводни данни в митническата декларация чрез отбелязване на обезпечението.

Посоченото е в съответствие с чл.56 ЗДДС - начисляването на данъка при внос се

извършва от митническите органи, като размерът на данъка се взема под отчет по реда, определен за митническото задължение. Също в съответствие с чл.59, ал.1 ЗДДС задължението за ДДС се обезпечават в съответствие с определените в митническото законодателство размери и по реда за обезпечаване на митата. Следователно, чл.59, ал.1 ЗДДС препраща и към съответните разпоредби от ЗМ за обезпеченията, в редакцията към датата на възникване на фактите по делото, а именно:

- относно вида на обезпечението - чл.190 ЗМ (отм. ДВ бр. 58 от 2016 г.), в сила към датата на възникване на фактите по вноса и становището за необходимост от обезпечение, който допуска обезпечението да бъде учредено с депозит в пари, като предоставя право на избор на вносителя за вида на обезпечението.

-относно времето на действие на обезпечението, в случая, предвид отмяната на решението, с което е определен допълнително задължение за ДДС в размер на депозита, е приложимо изискването по чл.197, ал.1 (отм. (отм. ДВ бр. 58 от 2016 г.) ЗМ за незабавното освобождаване на депозитите. Съгласно тази норма в приложимата към датата на възникване на фактите по делото редакция: "Обезпечението не се освобождава, докато митническото задължение, за което е било представено, не се погаси или може да възникне отново. Обезпечението се освобождава незабавно, след като митническото задължение се погаси или вече не може да възникне."

-приложимо е и правилото по чл.192 (отм. ДВ бр. 58 от 2016 г.) ЗМ) от ЗМ, според което за приетите обезпечения лихви не се дължат.

-именно митническите органи са били задължени по правилата на митническото законодателство, да освободят процесния депозит по реда на чл.197, ал.1, изречение второ (отм.) ЗМ, по силата на препращането по чл.59, ал.1 ЗДДС - към реда за обезпечение на митата. .

При съпоставянето и анализа на чл.192 (отм.) ЗМ със задължението за незабавното освобождаване на депозитите след като отпадне основанието за учредяването им, следва, че лихви върху депозитите не се дължат до възникване на задължението за незабавното им освобождаване.

В казуса по делото на основание чл.197, ал.1, изречение второ - отм. ЗМ, във връзка с чл.59, ал.1 ЗДДС, от датата на влизане в сила на съдебното решение за отмяната на решение № 562/2008г. на митническия орган, е възникнало задължение за освобождаване на депозитите. Съдът приема, че задължението за освобождаване на процесния депозит е изпълнено от ответника чрез превод на сумата на депозита по банковата сметка на ищеца. Не е спорно по делото, че посоченото задължение е изпълнено със закъснение, а именно:

-С Решение № 10485/24.08.2010г. по адм.д. 312/2010г. на ВАС, е оставено пълна сила първоинстанционното решение за отмяната на решението на митническия орган - Решение № 562807.10.2008г.

Съдът приема, че задължението за незабавното освобождаване на депозита възниква от деня, следващ датата на влизане в сила на решението на съда за отмяната на съответното решение на началника на митницата. В случая това е датата, следваща датата на решението на касационната инстанция.

-Така въз основа на данните в казуса по делото е възникнало задължение за незабавното освобождаване на депозит в размер на 2432 лв., на дата 25.08.2010г. , като задължението за освобождаването на депозита е изпълнено на 17.02.2011г..

Задължението за освобождаване на депозит по чл.199 (отм.) ЗМ е парично

задължение на държавата чрез съответния митнически орган към частноправен субект. За неизпълнението на парично задължение, както националното право, така и правото на ЕС предвиждат заплащане на обезщетение за имуществени вреди, което да компенсира частноправни субект за това, че без основание е лишен от ползването на съответната сума.

Правото на имуществени вреди обаче за забавата при освобождаването на обезпечения във формата на депозити възниква не от датата на учредяването им, а от датата на неизпълнение на задължението за незабавното им освобождаване от митнически орган. Няма пречка имуществените вреди да се претендират във формата на компенсаторни лихви, равностойни на лихвите за забава при неизпълнение на парично задължение по чл.86 от Закона за задълженията и договорите, който размер на вреди не подлежи на доказване.

Към обезпечаването на задължение за ДДС и освобождаването на депозити са приложими норми по правото на ЕС - в случая Митническият кодекс на Общността, конкретно Регламент 2913/92 в сила към възникване на фактите по делото и Директивата за ДДС (Директива 2006/112), в които се съдържат разпоредби, транспонирани чрез цитираните по-горе национални норми. Така правилото, че обезпечението се освобождава незабавно се съдържа в чл.199 от Митническият кодекс, а препращането за определяне на данъчната основа при внос към митническото законодателство - в чл.85 от Директивата за ДДС, а що се касае до задължението за лихви при възстановяване на суми от митническите органи - чл.241 от Митническият кодекс.

Практиката на Съда на ЕС относно възстановяването на суми, които националните администрации (включително митнически) са получили без основание в нарушение на правото на Съюза, е в идентичен смисъл на цитираната от ищеца в писмената защита по делото съдебна практика на националните съдилища, а именно:

1) В решения М. и др. и Т. С. in the FII G. L. (Решения от 8 март 2001г., М. и др., С-397/98 и С-410/98, EU:C:2001:134), и от 12 декември 2006г., Т. С. in the FII G. L., С-446/04, EU:C:2006:774) са разгледани възстановяването на недължимо платени данъци, прилагането на принципа на процесуална автономия и изплащането на лихви по акцесорен иск. В решението по делото М. и др. претенцията за лихви не е акцесорна, а е самият предмет на иска в главното производство. Във второто решение Т. С. се приема, че „когато държава членка е събрала данък в нарушение на нормите на общностното право, правните субекти имат право да получат обратно не само недължимо платения данък, но и сумите, платени на тази държава членка или удържани от нея в пряка връзка с този данък. (...) В това се включват и загубите, причинени от невъзможността да бъдат използвани парични суми поради преждевременната изискуемост на данъка“ (Решение от 12 декември 2006 г., Т. С. in the FII G. L. (С-446/04, EU:C:2006:774, т.205). Така задължението за обезщетяване за невъзможността да бъдат използвани парични средства е посочено като акцесорно спрямо това за възстановяването на главницата.

2) Решение L. R. и др. (Решение от 19 юли 2012г., С-591/10, EU:C:2012:478), постановено в казус на възстановяване на данъчнозадълженото лице на данък (ДДС), платен в повече поради неспазване на правото на Съюза,

следва предходната съдебна практика относно правото на възстановяване както на недължимо платения данък, така и на загубите, причинени от невъзможността да бъдат използвани парични суми. В него се посочва още, че „от тази съдебна практика следва, че принципът, въз основа на който на държавите членки е наложено задължението да върнат с лихвите сумите, събрани като данъци в нарушение на правото на Съюза, произтича от това право“ (точка 26 от същото решение).

3)С решение Z. и др. (Решение от 27 септември 2012 г. (С-113/10, С-147/10 и С-234/10, EU:C:2012:591), постановено по преюдициално запитване относно валидността на акт на Съюза, се обявява за невалиден Регламент № 1193/2009, в резултат Съдът прави извод, че трябва да се възстановят недължимо платените налози (...), и следвайки предходната си практика, приема, че „правните субекти, които имат право да им бъдат върнати платени без основание суми, (...) определени с невалиден регламент (...), имат също така право на лихви върху тези суми“ (точка 3 от диспозитива).

4)Съдът признава, че член 110 ДФЕС не допуска национална уредба, която предвижда такса за замърсяване при вноса на моторно превозно средство от друга държава членка, в решение I. (Решение от 18 април 2013г.,С-565/11, EU:C:2013:250). Съдът се ръководи от предходните решения (точка 28) и в този смисъл се посочва, че „размерът на тази загуба зависи по-конкретно от това колко дълго е продължила невъзможността за използване на недължимо платената в нарушение на правото на Съюза сума, и по принцип обхваща периода между датата на недължимото плащане на въпросната такса и датата на нейното възстановяване“. Съдът също след като се е позовал на точка 205 от решението Т. С., цитирано по-горе, стига до извода, че „принципът, въз основа на който на държавите членки е наложено задължението да върнат с лихвите сумите, събрани като данъци в нарушение на правото на Съюза, произтича от това последно право“ (Решение I. от 18 април 2013 г. (С-565/11, EU:C:2013:250), точка 22).

Следва да отбележи, че в случай, че вместо обезпечения, ищецът беше извършил плащания на сумата за ДДС по решението на митническия орган, т.е. след като е издадено, на основание на цитираната практика, следваше да има право на компенсаторни лихви върху сумата за данъка от деня на плащането му. В случая обаче волята на ищеца е била за учредяване на обезпечение, изразено в посоченото в платежното нареждане чрез „депозит по ЕАД...“ – лист 43 по приложеното адм.д.1761/2009г. В случай на учредяване на обезпечение не може да се твърди, че е постъпило плащане в полза на бюджета, тъй като обезпечението дори и да е във формата на паричен депозит, не става част от приходите на републиканския бюджет и не може да се използва за бюджетни плащания – разходи по бюджета. Сумите по депозити се съхраняват в специална набирателна сметка до отпадането на необходимостта от обезпечението.

В казуса по делото учреденото обезпечение във формата на депозит се е

превърнало в недължимо плащане на датата, на която по силата на чл.199 (отм.) ЗМ и чл.199 от Регламент 2913/ 92 в сила към възникване на фактите по делото, за митническите органи е възникнало задължението за незабавно освобождаване. Както по националната норма от Закона за митниците, така и в Митническия кодекс, задължението за незабавно освобождаване на депозитите възниква за митническите органи по силата на закона. Задължението възниква като автоматична правна последица от отмяната на процесното решение на началника на митницата, без да е обвързано в цитираните норми със задължение за отправяне на искане на лицето за освобождаване на обезпечението. Също така е видно и от т.4 от диспозитива на отмененото решение, че едва след влизането му в сила депозитът следва да се усвои за погасяване на публичното задължение, в случая тъй като решението е отменено, т.4 не е изпълнена.

Така исковата претенция следва да бъде отхвърлена като неоснователна, в частта за законни лихви върху сумата за процесния депозит от датата на учредяване на обезпечението - 04.03.2008г. до датата на влизане в сила на съдебното решение за отмяната на решението на началника на митницата (датата на решението на ВАС) - 24.08.2010г., доколкото в този период е съществувало задължение за обезпечение и не се дължат лихви. Задължение за лихви за този период не възниква не само по националното право, но такова задължение не може да се изведе и от приложимите норми на Регламент 2913/ 92 - Митническия кодекс на Общността, конкретно чл.241 от него, който освен това препраща към националното право.

Предвид на всичко изложено, претендираното обезщетение за вреди с исковата молба по делото във формата на компенсаторни лихви е частично основателно, като законни лихви са дължими върху главницата на депозита както следва:

За периода от 25.08.2010г. до 17.02.2011г. законната лихва върху сумата от 2432 лв. е в размер на 780,42лв. , в този размер исковата претенция е основателна.

за периода от 04.03.2008г. до дата 24.08.2010г. законната лихва върху сумата от 2432 лв. е в размер на 120,99лв. - разликата до пълния предявен размер на иска от 901,41лв., исковата претенция за този период и размер е неоснователна и следва да бъде отхвърлена.

Така ответникът следва да бъде осъден да заплати на ищеца сумата от 780,42 лв. за претърпени имуществени вреди за периода от 04.03.2008г. до дата 24.08.2010г.

. Искът за вреди следва да бъде отхвърлен за разликата до пълния предявен размер с исковата молба – 901,41лв. и за периода 04.03.2008г. до дата 24.08.2010г. или за разликата в размер на 120,99лв.

На основание изложеното и чл. 10, ал.2 ЗОДОВ, съдът следва да разгледа искането на ищеца за разноски в размер на претендираните по списък – 300лв. за защита от адвоката и 25 лв. за държавна такса, общо 325 лв. Предвид изхода на делото, съдът следва да осъди ответника да заплати на ищеца разноските в пълен размер, предвид, че възнаграждението на адвоката

се претендира във възможно най-ниския размер по чл.8, ал.1, т.1 от наредбата за минималните размери на адвокатските възнаграждения.

На основание изложеното, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА Агенция Митници със седалище С., да заплати на ищеца "Г. Транс Л.", О. с ЕИК[ЕИК] със седалище [населено място], сумата от 780,42 лв. за имуществени вреди, представляващи законната лихва за забава при освобождаване на обезпечения под формата депозит и конкретно: върху депозит от 2432 лв., за периода от 25.08.2010г. до 17.02.2011г., ведно със законната лихва върху размера на присъденото обезщетение, считано от датата на предявяване на исковата молба - 31.10.2011г., до окончателното изплащане сумата.

ОТХВЪРЛЯ в останалата част предявения от "Г. Транс Л.", О. с ЕИК[ЕИК] със седалище [населено място], иск за вреди срещу Агенция Митници за разликата над 780,42лв. до пълния им размер - 901,41лв. и конкретно за законната лихва върху депозит от 2432 лв., за периода от 04.03.2008г. до 24.08.2010г. в размер на 120,99лв., както и законната лихва върху отхвърлената част от иска, считано от датата на исковата молба - 31.10.2011г. до окончателното ѝ плащане.

ОСЪЖДА Агенция Митници със седалище С., да заплати на ищеца „Г. Транс Л.", О. с ЕИК[ЕИК] със седалище [населено място], сумата от 325,00 (триста двадесет и пет) лева за разноси.

Решението може да бъде обжалвано с касационна жалба пред Върховен административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му.

Съдия: